

16 Oct 1954

Л.С.
16.жовтня 1954.

Справа: Маріянна Елісавета Коржан - її приїзд до Мюнхена.

Джерело інформації: особиста розмова з Маріянною Коржан.

В п'ятницю дня 15.жовтня ц.р. отримав я від Маріянки листа такого змісту:

Михасько!

В суботу, значить 16.10. їду до Мюнхена. Виїжджаю з Кемптену вранці в 7-ій годині. Якщо уважатиме і маєш час, то чекай на двірці Мюнхен.

Коло мене все постарому.

Кінчу! Здоровить Тебе

Яна.

Кемптен 14.10.1954."

(Оригіналь листа в залученні).

Отримавши того листа я пішов в суботу, дня 16.ц.м. на двірці в Мюнхені і тут зустрівся з Маріянною. Я відбув з нею розмову від години 9.30 - 10.30. Під час тої розмови довідався таке:

- 1) З невідомих причин пропадають листи Маріянки, писані до її фа-мільї в США. Маріянка твердить, що до тепер пропало принаймен-ше около 6-ть листів писаних до її батька і до сестри Емілії та сестри Стефи, всіх в США.
- 2) Також в останньому місяці пропало декілька листів від її бать-ка та сестер, писаних з США до Кемптену.
- 3) Родина Маріянки в східній зоні скаргиється, що останніми часами з невідомих причин, перервалася їм кореспонденція з батьком .Маріянки та її сестрами.

Маріянка не знаходить причини, чому ті листи пропадають. Вона собі пояснює це так: можливо, що її батько та сестри в листах до неї посилають гроші і листівки в Кемптен, або т.зв. "блук-ляйтер", який відбирає з канцелярії пошти ті листи краде. Натомість Марія-нка ніяк не може собі пояснити, чому її листи до США також пропа-дають.

Останньо Маріянка отримала від сестри Емілії листа, в якому Емілія питається, що з нею сталося, бо всі вони від довгого часу не мають від неї вістки. Далше Емілія пише їй, що на протязі най-

ближніх трьох тижнів виїхав Маріянина агуранс на виїзд до США.

Маріянина тепер приїхала до Мюнхена, щоб покласти три справи:

- а) відвідати Ольгу Филипович і разом з нею купити собі зимовий плащ,
- б) піти враз зі мною до адвоката, щоб обговорити справу нашого розводу, тобто, щоб внести через адвоката внесок на розв'язання нашого шлюбного зв'язку,
- в) щоб зустрітися зі своєю приятелькою, якоюсь панєю Шафранською, яка приїхала зі східної зони до Мюнхена і привезла для Маріянини якісь її особисті речі: біллі, подумку та щось інше. Пані Шафранська - жінка в Ронштедті в східній зоні, там де дотепер жила Маріянина.

Ця остання справа мене дуже зацікавила і я почав легко випитувати Маріянину про паню Шафранську.

Маріянина розказала мені так:

"Пані Шафранська - це судетська німка, років около 30, вдова по німецькому офіцерові. Вона жила на Судетах в Чехословаччині. Після війни в 1947 році її чехи виселили зі Судетів і вона переїхала до східної зони в Німеччині і замешкала в селі Ронштедт, тобто в тому селі, де опісля було поселено також Маріянину. За сім літ їхнього там спільного побуту, вони обоє дружили зі собою і пані Шафранська була найближчою приятелькою Маріянини. Вона була також втаємничена в усі плани Маріянини, тобто знала про те, що Маріянина носиться з наміром переїхати до Мюнхена і звідси робити старання на виїзд до США. Маріянина виїждючи зі східної зони, залишила майже всі свої речі в пані Шафранської.

Вже будучи тут в Західній Німеччині Маріянина писла до пані Шафранської і подала їй свою теперішню адресу в Кемптен. Також пані Шафранська ще перед виїздом Маріянини до Мюнхена, мала адресу Ольги Филипович і на ту адресу вона повинна була все звертатися, колиб з якихось причин поміж ними кореспонденція була перервалася.

Пані Шафранська має в Мюнхені свого брата і братову, які живуть під такою адресою:

München -Laim
Perhamerstrasse 85
Ludwika R a s c h

Людвіка Рам - це братова пані Шафранської. Шафранська заїхала тепер до пані Людвіки Рам. В неділю, дня 17. жовтня Маріянна має приїхати на вище подану адресу, щоб там зустрінутися з панем Шафранською, і, забрати від неї свої речі, які вона для неї привезла зі східної зони.

На мій запит, з чого жила пані Шафранська, будучи в східній зоні, Маріянна сказала, що вона як вдова по німецьким офіцері отримувала щомісячну ренту для себе і для своїх двох малих дітей і не потребувала працювати. Посадник Ронштетту призначив їй безплатно помешкання, що складалося з покою і кухні. Пані Шафранська знає прекрасно чеську і російську мови, розуміється також свою рідну мову, тобто німецьку.

Як довго пані Шафранська залишиться в Мюнхені, того Маріянна не знає. Але судячи після того, що вона визвала Маріянну так скоро на побачення (Шафранська приїхала до Мюнхена, або в п'ятницю вечером, або навіть в суботу рано), виходить, що вона не має наміру тут довго залишатися.

Дальше Маріянна сказала мені, що пані Шафранська заки ще отримала від неї (Маріяни) листа, тобто заки довідалася про її адресу, вислала була свою братову до Ольги Филипович в Мюнхені і тут розлітувалася як Маріянна собі дає раду, чи вже оформилася, чи вже має німецькі документи, де вона тепер мешкає і т.п. Щойно тоді, коли Шафранська впевнилася, що Маріянна є до зловлення, вона вирішила сюди приїхати.

Стільки Маріянна під час моєї першої зустрічі про паню Шафранську. Мої заваги:

Справа приїзду пані Шафранської до Мюнхена на зустріч з Маріянною - насуває різні підозріння. Приблизно до тепер минуло 3-ри місяці, як Маріянна приїхала до Мюнхена. Якраз після тих трьох місяців появляється в Мюнхені приятелька Маріяни пані Шафранська. Шафранська, як виходить зі слів Маріяни людина дуже інтелігентна, жінка німецького офіцера, знає чеську, російську та німецьку мови. Сидить на селі, нігде не працює і отримує ренту як вдова по німецьким офіцері. Яка дружба могла бути поміж Маріянною, людиною неінтелігентною, майже анальфabetкою з панем Шафранською. Не дивлячись на те, що Шафранська має тут родину, вона за словами Маріяни не думає приїздити до західної Німеччини, бо їй "там поводиться дуже добре". Шафранська має повернутися назад до Ронштетту. Чи часом пані Шафранська - це не є перший кур'єр зі східної зони до Маріяни? Така можливість не є виключена. А то тимбільше, що Шафранська до зустрічі з Маріянною підготувилася як слід: вона

найперше вислала до Ольги Филипович свою братову паню Людвіку Рам, щоб та довідалася чи Маріянна вже оформилася, чи має свої німецькі документи, де живе і т.п. Одним словом пані Рам перевела малу розвідку для Шафранської. Маючи всі ті дані пані Шафранська тепер вирішила організувати зустріч з Маріянною.

Очевидно є також можливість, що пані Шафранська тільки з чисто товариських зв'язків чи стосунків хоче відвідати Маріянну та привезти її речі. Та можливість однак є дуже мала. Приймім на хвилину, що Маріянна дійсно без порозуміння з кимось втікла до Західньої Німеччини. Її утеча в малім селі Ронштед була напевно сенсацією, про яку всі знали. Фольксполіція напевно робила якесь слідство і напевно допитувалася всіх знайомих Маріянки про ту утечу. "аким чином найперше була би поліція пішла до пані Шафранської" найліпшої приятельки "Маріянки Шафранська", яка мала всі речі Маріянки нині не відважувалася через границю, тобто сильну контролю забирати якісь речі Маріянки як приміром подушки чи щось інше. Коли ж вона те робить, то значить, вона такого страху не має. А це знова значить, що зустріч Шафранської з Маріянною відбудеться з благословення якихось "вищих чинників".

Моя слідуюча зустріч з Маріянною відбудеться в понеділок, коротко перед 12-тою годиною, бо ми маємо піти до адвоката в справі розводу, то я депо докладніше посондую її про зустріч зі Шафранською.